यत् 'रात्रिया' अतिरात्रक्रतुगतैः रात्रिपर्य्यायैः स्तोत्रैः,'सन्धिना', अतिरात्रावसाने त्रिवृद्राथन्तरः सन्धिरिति यत् स्तोत्रं विहितं तेन स्तोत्रेण। एतैरुपायैः पशून् प्राप्तुमशक्तः प्रजापतिः 'अग्निं', प्रति 'अब्रवीत्'। हे अग्ने 'मे' मदर्थं, 'इमान्' पशून्, 'ईप्स' आप्तुमिच्छ, तदर्थमुद्योगं कुरु इति। ततः सः 'अग्निः' तदर्थं 'त्रिवृत्स्तोममनुष्ठाय तेन प्राप्तुं शक्तो नाभूत्। एवमिन्द्रो विश्वे देवाश्च। 'विष्णुः', तु 'एकविꣳशस्तोममनुष्ठाय तेन पशून् प्राप्य 'वारवन्तीयेन' साम्ना, पुनर्गमनं निवारयामास। अतोऽयं विष्णुः, 'इदं विष्णुरिति मन्त्रेणोक्तो यो विक्रमः तं कृतवान्, तमेव पशुप्राप्तिरूपं विक्रमं मन्त्रोऽवादीदित्यर्थः॥

इदानीं अग्नेर्यामक्रतुं विधत्ते। "यस्मात् पशवः प्र प्रेव भ्रꣳशेरन्। स एतेन यजेत" इति। एकः 'प्र'शब्दः प्राथम्यवाची, अपरः प्रकर्षवाची। प्रथममेव पशवो 'यस्मात्' पुरुषात्, 'प्रेव भ्रꣳशेरन्' प्रकर्षेण भ्रष्टा इव भवन्ति, 'सः' पुरुषः, 'एतेन' अग्नेर्यामेन स्तोमेन, 'यजेत'। तत्स्वरूपं सूत्रकारेण स्पष्टमुक्तम्, "अग्नेर्यामश्चेत् सन्धिचमसानुन्नयंश्चतुर्भ्यश्चमसगणेभ्यो राजानमितिरेचयतीति"। सन्धिस्तोत्रपर्य्यन्तैरेकोनस्त्रिंशस्तोत्रैर्युक्तमतिरात्रप्रयोगमनुष्ठाय तत्तदूर्द्ध्वं चतुर्भ्यश्चमसगणेभ्यो राजानमतिरेचयेत्। ततः पुनरपि चत्वारि स्तोत्राणि भवन्ति, तदेवं त्रयस्त्रिंशस्तोत्रयुक्तोऽग्नेर्यामः॥

तस्य निर्व्वचनं दर्शयति। "यदाग्नेत्। तदग्नेर्यामस्याग्नेर्यामत्वम्" इति। यस्मात् कारणादनेन क्रतुना पशूना-